

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis Stenograficzny

z posiedzenia Komisji
Spraw Emigracji i Łączności
z Polakami za Granicą (2.)

3 grudnia 2019 r.

Porządek obrad:

1. Wybór zastępców przewodniczącego komisji.
2. Wstępna dyskusja o planie pracy komisji.
3. Sprawy różne.

(Początek posiedzenia o godzinie 13 minut 00)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący
Kazimierz Michał Ujazdowski)

PRZEWODNICZĄCY
KAZIMIERZ MICHAŁ UJAZDOWSKI

Dzień dobry państwu. Zapraszam wszystkich. Czekamy jeszcze na pana senatora Ziemiaka... Bardzo proszę. Dobrze.

Witam wszystkich serdecznie na drugim posiedzeniu Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą.

Mamy klarowny porządek obrad. Punkt pierwszy to wybór zastępców przewodniczącego komisji, punkt drugi to wstępna dyskusja o planie pracy komisji, najzupełniej wstępna, bo zasadnicze posiedzenie w tej sprawie odbędzie się w styczniu, a trzeci – sprawy różne.

Czy macie uwagi do porządku obrad, Panie i Panowie? Jeśli nie, to przystąpimy do jego realizacji.

Najpierw wybór zastępców przewodniczącego komisji.

Poinformowano mnie – myślę, że to jest wiedza powszechna w klubach senackich – że doszło do uzgodnień międzyklubowych, a wcześniej do zgody prezydium Senatu na to, byśmy wybrali 3 wiceprzewodniczących komisji, potem do uzgodnień międzyklubowych, w wyniku których nastąpią rekomendacje dwojga senatorów rekomendowanych przez Zjednoczoną Prawicę i jednego kandydata do prezydium komisji rekomendowanego przez Koalicję Obywatelską. Pozwólcie mi państwo na zgłoszenie wszystkich kandydatów: pani marszałek Marii Koc, pani senator Janiny Sagatowskiej i pana senatora Wojciecha Ziemiaka. Bardzo gorąco rekomenduję państwu te kandydaty.

Ale chcę dopełnić formalności i zapytać, czy są zgłoszenia innych kandydatów.

Jeśli nie, to przystąpilibyśmy do głosowania, do wyboru członków prezydium komisji. Biuro Legislacyjne mnie...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

(Senator Janina Sagatowska: Pytają, czy wyrażamy zgodę...)

Już, już, już, chcę tylko wyjaśnić, że będziemy głosować nad każdą kandydaturą osobno, by dopełnić wszelkich formalności, decydując w głosowaniu jawnym. Taka jest rekomendacja Biura Legislacyjnego.

Ale zanim to uczynię, zapytam o to, czy wyraża zgodę, panią marszałek Marię Koc, panią senator Janinę Sagatowską...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

SENATOR
JANINA SAGATOWSKA

Wyrażam.

PRZEWODNICZĄCY
KAZIMIERZ MICHAŁ UJAZDOWSKI

...i pana senatora Wojciecha Ziemiaka.

SENATOR
WOJCIECH ZIEMNIAK

Wyrażam zgodę.

PRZEWODNICZĄCY
KAZIMIERZ MICHAŁ UJAZDOWSKI

Bardzo serdecznie dziękuję.

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za wyborem pani marszałek Marii Koc na stanowisko wiceprzewodniczącego naszej komisji? (15)

Kto jest przeciw? (o)

Kto się wstrzymał? (o)

Serdecznie gratuluję. Ogłaszam wybór w absolutnym konsensusie.

(*Senator Maria Koc: Dziękuję, Panie Przewodniczący. Dziękuję państwu.*)

Poddaję pod głosowanie kandydaturę pani senator Janiny Sagatowskiej.

Kto jest za kandydaturą? (14)

Kto jest przeciw? (o)

Kto się wstrzymał? (o)

(*Głos z sali: Jest nas tu coraz mniej...*)

(*Głos z sali: Pani senator nie głosowała.*)

(*Głos z sali: A, nie głosowała.*)

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

(*Senator Janina Sagatowska: Głosowałam.*)

(*Senator Maria Koc: Głosowała...*)

(*Wypowiedzi w tle nagrania*)

Dobrze. Gratuluję wyboru.

I proszę o poddanie pod głosowanie kandydatury pana senatora Wojciecha Ziemniaka.

Kto jest za kandydaturą? (16)

Kto przeciw? (o)

Kto się wstrzymał? (o)

Nikt się nie wstrzymał. Serdecznie gratuluję.

Proszę państwa wiceprzewodniczących o zajęcie miejsc przy stole prezydyjnym.

(*Wypowiedzi w tle nagrania*)

(*Głos z sali: Gratuluję.*)

(*Senator Wojciech Ziemniak: Dziękuję bardzo.*)

Jeszcze raz bardzo dziękuję. Bardzo gratuluję. Dziękuję członkom komisji za wybór zgodny z logiką konsensusu.

Punkt drugi: wstępna dyskusja o planie pracy komisji.

Chciałbym, abyśmy odbyli w tej sprawie specjalne posiedzenie w styczniu. Jeśli nie będzie zasadniczego sprzeciwu, to zaplanuję to posiedzenie komisji na 14 stycznia, wtorek, na godzinę 13.00.

Prosiłem korespondencyjnie...

(*Głos z sali: 14 stycznia?*)

Na 14 stycznia wtorek, tak. Bez względu na to, czy będzie plenarne posiedzenie Senatu, czy też nie, odbylibyśmy wtedy posiedzenie poświęcone wyłącznie planowi pracy na przyszły rok, ze szczególnym uwzględnieniem pierwszego półrocza.

Prosiłem listownie panie i panów senatorów o to, by do 8 stycznia nadesłać propozycje do planu pracy. Ponawiam tę prośbę. Ze swej strony

na pewno sygnalizuję problem wykonania ustawy repatriacyjnej i kwestii wykorzystania kapitału kompetencyjnego nowej emigracji polskiej z Wielkiej Brytanii i innych krajów Europy Zachodniej, co sygnalizowałem też w piśmie. Z zainteresowaniem oczekuję na przesyłane przez państwa pomysły. A teraz chciałbym otworzyć zupełnie wstępną dyskusję na ten temat.

Proszę bardzo, pan senator Arndt.

SENATOR

PAWEŁ ARNDT

Bardzo dziękuję.

Panie Przewodniczący, chciałbym poddać pod rozagę taki pomysł. Przynajmniej kilku z nas w Senacie to są nowi członkowie Senatu, oczywiście również nowi członkowie komisji, w związku z tym może byłoby dobrze, gdybyśmy na początku otrzymali pewną informację czy też odbyli dyskusję w ogóle na temat Polonii za granicą, rozumianej tak ogólnie. Chodzi o geografie, o zainteresowania Polonii, o jej problemy, o to, jak możemy jej pomóc. Myślę, że taki początek to byłoby coś dobrego, co...

(*Głos z sali: Studyjne posiedzenie...*)

Takie studyjne, tak, tak. Chodzi o to, żebyśmy otrzymali w miarę szeroką informację na temat Polonii w ogóle.

PRZEWODNICZĄCY

KAZIMIERZ MICHAŁ UJAZDOWSKI

Dobrze, dobrze, to jest dobry pomysł.

W takim razie 14 stycznia...

(*Brak nagrania*)

(*Senator Paweł Arndt: Aha, to przewodniczący wyłącza, tak?*)

Proszę bardzo.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

SENATOR

JANINA SAGATOWSKA

Jak najbardziej ten wniosek jest słuszny, bo większość senatorów... No, nie wiem, czy większość, ale chodzi o tych nowych, o senatorów po raz pierwszy. Biuro Polonijne mogłoby przygotować taką informację, bo przecież

dysponuje zdobywaną przez tyle lat wiedzą, nawet w liczbach, i przekazać, o jakie kierunki chodzi, jakie były strategiczne obszary pomocy dla Polonii, począwszy od oświaty, kultury... itd. Można by było na takim materiale pokazać, jak było, co ulepszyć. I wtedy będzie dyskusja... Bo można zrobić po nowemu i albo zwiększyć jakieś obszary, albo zlikwidować... itd. Ale jest potrzebny jakiś materiał wyjściowy, jak uważam. Tak że mogłoby...

(Głos z sali: Jasne.)

Jest dyrektor Biura Polonijnego. Może dostać takie zadanie. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY

KAZIMIERZ MICHAŁ UJAZDOWSKI

Czy są jeszcze głosy do tej rekomendacji? Postaram się o to, żeby wszyscy członkowie komisji byli wyposażeni w odpowiednie materiały analityczne, a także strategie rządowe w tej kwestii przyjęte w ostatnim czasie.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Zaczęlibyśmy zatem 14 stycznia od tej części studyjnej.

Chcę powiedzieć, że wyobrażam sobie, że takie prace studyjne będą stale obecne w pracach komisji, bo powinniśmy być też na bieżąco informowani o tej części analitycznej. Jest np. nowa, stosunkowo nowa instytucja odpowiedzialna za ochronę dziedzictwa kulturowego za granicą, Polonika. Wyobrażam sobie, że jej szefowa powinna gościć na posiedzeniu komisji i wyłożyć nam i to, co instytucja zrobiła, i to, co instytucja zamierza. To jest jeden z... Do naszej dyspozycji jest także jednostka analityczna Senatu. Jeśli więc panie i panowie senatorowie życzą sobie sporządzenia analiz tematycznych, to bardzo proszę o taki wniosek, bo możemy korzystać z pomocy ekspertów zajmujących się polityką polonijną nie tylko na specjalnym posiedzeniu komisji, ale możemy stale wykorzystywać możliwości analityczne Senatu i ekspertów, z którymi Senat będzie współpracował. Tak że przyjmuję ten wniosek.

Czy jeszcze są uwagi do tego punktu?

Jeśli nie, to punkt trzeci: sprawy różne.

(Senator Jerzy Fedorowicz: Sejm niemy, Panie Przewodniczący...)

(Głos z sali: Senat.)

(Senator Jerzy Fedorowicz: A tak, Senat.)

(Wesołość na sali)

Senat niemy? Dlaczego Senat niemy?

(Senator Jerzy Fedorowicz: No, zauważył pan to milczenie i ciszę? Jak w sprawach różnych nie mamy sobie nic do powiedzenia, to...)

(Wypowiedzi w tle nagrania)

(Senator Janina Sagatowska: Pan senator jest, pan senator...)

(Głos z sali: Pan senator utworzył, więc nie wiem co...)

A nie, nie, bo...

(Senator Stanisław Gogacz: Jeszcze ja chciałbym zabrać głos.)

Proszę bardzo.

SENATOR

STANISŁAW GOGACZ

Myślę, Panie Przewodniczący... Poddaje pod rozważę komisji coś, co jest być może i tak już wypełniane. Wydaje się, że komisja spraw Polonii i Polaków za granicą jest szczególną komisją, dlatego że wpisuje się w tę funkcję Senatu, jaką jest pomoc Polakom i Polonii za granicą. I jeżeli my przygotowujemy jakiś materiał wyjściowy, jak to zostało nazwane, czy też są jakieś sprawy, powiedzmy, elementarzone związane z sytuacją Polaków na świecie, to wydaje mi się, że powinniśmy mieć na uwadze cały Senat, żeby inni senatorowie... A bardzo często się zdarza, że senatorowie, niekoniecznie będący członkami naszej komisji, spotykają się przy okazji różnych wyjazdów. Gdyby chodziło o materiały, tak jak powiedziałem, najbardziej ogólne i przedstawiające jakieś trendy Senatu, to być może dobrze byłoby, żebyśmy nie skupiali się tylko na swoim gronie komisyjnym, tylko żebyśmy po prostu informowali o tym wszystkich senatorów. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY

KAZIMIERZ MICHAŁ UJAZDOWSKI

Dobrze, dobrze.

(Brak nagrania)

PRZEWODNICZĄCY

KAZIMIERZ MICHAŁ UJAZDOWSKI

...Będą jakieś pilne sprawy, to...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Proszę bardzo.

SENATOR
ANDRZEJ PAJĄK

Panie Przewodniczący! Szanowna Komisjo! Mam tylko króciuteńkie pytanie. Czy jest tak zaplanowane, że komisja będzie się zbierać zawsze we wtorki o godzinie 13.00? Bo chodzi też o dalszą pracę...

(Przewodniczący Kazimierz Michał Ujazdowski: Takie byłoby życzenie, tak?)

Nie, czy pan tak proponuje i czy tak będzie, że zbieramy się we wtorki...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

...czy niekoniecznie?

(Głosy z sali: Nie.)

(Senator Stanisław Gogacz: To zależy, kiedy będzie posiedzenie Senatu.)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

(Senator Janina Sagatowska: Najczęściej nasze posiedzenie było wtedy, kiedy posiedzenie Senatu...)

(Senator Stanisław Gogacz: Dzień przed posiedzeniem.)

PRZEWODNICZĄCY
KAZIMIERZ MICHAŁ UJAZDOWSKI

Jeśli można, to ja poproszę jeszcze członków prezydium, żebyśmy ustalili tutaj formułę najbardziej dogodną dla maksymalnej liczby członków naszej komisji. Jeśli chodzi o mnie, to jestem do dyspozycji, bo mam możliwość codziennej pracy w Senacie. Nie dojeżdżam, w tej kadencji nie dojeżdżam, więc zdam się tutaj na preferencje i oczekiwania większości członków komisji. Ale pozwólcie państwu, że porozmawiamy o tym w prezydium. Z mojego punktu widzenia może to być ustalone sztywno na wtorek o 13.00. Ale może to być zbyt sztywno, jasne? No, zbyt sztywno. Na pewno wypracujemy sensowną formułę. Mogę zadeklarować, że choć jestem prawnikiem, dbam o to, żeby normy prawne nie unicestwiły życia, że tak powiem, więc będzie elastycznie i sensownie.

(Głos z sali: A jak było poprzednio? Jak było poprzednio?)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

SENATOR
JANINA SAGATOWSKA

...Zgody to było wystarczające, omawialiśmy... Były wyjątkowe sytuacje, kiedy pracowa-

liśmy nad budżetem dla organizacji środowisk polonijnych. Wtedy jest tak dużo wniosków. Musieliśmy się spotykać, tak od lutego, w lutym, marcu, w innych terminach niż dzień przed obradami Senatu, bo wtedy i tak przyjeżdżamy. I to nie zawsze... Ale posiedzenia komisji były dzień przed obradami Senatu, też o 13.00.

PRZEWODNICZĄCY
KAZIMIERZ MICHAŁ UJAZDOWSKI

No dobrze, to...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Proszę bardzo, pani senator Barbara Borys-Damięcka.

SENATOR
BARBARA BORYS-DAMIĘCKA

Ja bym chciała, żebyśmy my tu obecni, a także państwo jako prezydium, nie podejmowali jednak tzw. sztywnych decyzji, dlatego że będą różne sytuacje, mogą być też różne terminy posiedzeń plenarnych. Poza tym, tak jak pani przewodnicząca Sagatowska powiedziała, nasza komisja będzie musiała intensywniej pracować wtedy, kiedy będziemy musieli dyskutować i podejmować decyzje co do wniosków, które wpłyną do Biura Polonijnego, bo to oznacza na pewno dużo więcej pracy i jest bardziej czasochłonne. Osobiście użyję nawet słowa „protestuję”, bo jestem przeciwko ustalaniu terminu na przeddzień posiedzenia. Wiem, że państwo dojeżdżający woleliby skrócić ten termin i ustawić to jak najbliżej posiedzenia, ale wielokrotnie okazywało się, że dublowały się posiedzenia innych komisji, których też jesteśmy członkami, zbierały się one tego samego dnia przed posiedzeniem, brakowało nam czasu itd. Uważam, że powinniśmy pracować w zależności od potrzeb, od liczby rzeczy i spraw, które mamy do załatwienia, w spokoju, a nie w pośpiechu, w spokoju, żeby podejmować dobre decyzje. Problemy polonijne nie zamykają się tylko w sprawach finansowych, ale przychodzi taki moment, kiedy ten temat staje się najważniejszy. Jest też wiele spraw merytorycznych, które bardzo często wymagają omówienia, dotyczy to różnych organizacji polonijnych i sytuacji, w jakich te organizacje się znajdują, albo wręcz wymagają interwencji obywateli zamieszkałych poza granicami kraju, którzy do nas zwracają się z różnymi problemami,

niekoniecznie przez organizacje. I my wtedy roztrząsamy to na posiedzeniu. A więc ja bardzo proszę o to, żebyśmy pracowali wtedy, kiedy trzeba pracować i kiedy to jest wymagane, a nie według jakiegoś sztywnego układu. Dziękuję.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

**SENATOR
JERZY WCISŁA**

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo! Szanowna Komisjo!

Mnie się wydaje, że ten pomysł, aby komisje odbywały się w przeddzień posiedzenia Senatu, nie jest najlepszym pomysłem, i to dotyczy nie tylko tej komisji, ale wszystkich. Myśmy nieraz już spotykali się z takimi sytuacjami, że na posiedzeniu komisji mieliśmy wątpliwości nawet co do poprawności prawnej ustawy, ale nie było kiedy ustalić, czy ta ustawa jest napisana poprawnie, czy niepoprawnie. Biuro Legislacyjne zgłaszało jakieś wnioski, przedstawiciele rządu mówili, że się z tym nie zgadzają i nie wiadomo było, co z tym robić, bo następnego dnia miało być posiedzenie plenarne. Ja bym wnosił o to, abyśmy jednak zostawili sobie czas między posiedzeniem komisji a posiedzeniem Senatu, czyli żeby komisje odbywały się w tygodniu poprzedzającym posiedzenie Senatu. Dziękuję.

(Brak nagrania)

**SENATOR
JERZY FEDOROWICZ**

Nie, bo... Powiem tak. Jestem za tym, żeby komisje pracowały w przerwach między posiedzeniami Senatu...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, tak.

...Dlatego że będzie wiele ustaw i propozycji legislacyjnych. Jednak ja, jako że jestem nieustannie w podróży, przychyliam się do zdania tych osób, według których można by jednak w tej komisji, która nie ma ustaw...

(Senator Janina Sagatowska: I o to chodzi...)

...że tak powiem, do przygotowania, tylko ma bieżące sprawy, spróbować ustalić, żeby czasami był ten termin wtorkowy, założmy... Może ja wykraczam troszeczkę poza własne zobowiązania, ale chcę powiedzieć, odwołując się do wieloletniego doświadczenia szefa komisji, że ile razy proponowałem jako szef komisji, żeby spotkania odbywały się między sesjami, to prawie nigdy nie było kworum, ludzie nie przyjeżdżali. I dlatego...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Mówię wyłącznie o tej komisji, Panie Przewodniczący, ze względu na to, że tutaj nie ma...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Jednak zgadzam się też z tym, co pani senator Barbara Borys-Damięcka powiedziała. No, jeżeli będą dodatkowe posiedzenia, to one mogą być w każdym momencie zwołane przez prezydium albo przez pana przewodniczącego.

(Brak nagrania)

**PRZEWODNICZĄCY
KAZIMIERZ MICHAŁ UJAZDOWSKI**

...Pozwoli nam efektywnie pracować. Na pewno nie będzie to formuła sztuczna i sztywna. Nie ma już więcej głosów, tak?

Serdecznie państwu dziękuję. Na pewno spotykamy się 14 stycznia. Gdyby zaszły jakieś okoliczności...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, będzie posiedzenie plenarne, ale mówię o naszym gronie.

Tak że bardzo serdecznie dziękuję.

(Koniec posiedzenia o godzinie 13 minut 21)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Edycji i Poligrafii